TƏRƏQQİ: QƏDİM – MÜASİR ŞƏKİ

(əvvəli ötən sayımızda)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə ölkədə kənd təsərrüfatının inkişafında yeni mərhələ başlanmışdır. Kənd təsərrüfatının müasir texnologiyalar əsasında inkişafına nail olmaq, yerlərdə potensial imkanlardan maksimum istifadə etmək, əkin torpaqlarını genişləndirmək , müasir tələblərə cavab verən iri istehsal və emal sahələrini yaratmaq və sair bu mərhələnin əsas vəzifəsidir.

Aqrar sahədə həyata keçirilən islahatların əsas məqsədi əhalinin məşğulluq problemini həll etmək, qeyri- neft sektorunu inkişaf etdirməkdən ibarətdir. Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin yekunlarına və qarşıda duran məsələlərə həsr olunan yığıncağında çıxış edən cənab Prezidentimiz kənd təsərrüfatının inkişafı istiqamətində çox ciddi addımların atıldığını qeyd edərək demişdir : ”Kənd təsərrüfatı sahəsində 4,6 faiz artım yaxşı göstəricidir. Ancaq bu sahədə də çox ciddi islahatlar aparılır. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin yeni rəhbərliyi bir çox önəmli təşəbbüslər irəli sürüb. Mən onları bəyənmişəm, dəstəkləmişəm. İndi onların icrası başlanılır. Mən əminəm ki, bu islahatlar nəticəsində kənd təsərrüfatı istehsalı böyük dərəcədə artacaq, o cümlədən ixrac artacaq, daxili tələbat daha çox yerli məhsullar hesabına təmin ediləcəkdir. Özümüzü təminetmə əmsalı artacaq, qeyd etdiyim kimi, ixrac imkanlarımız genişləndiriləcək, biz yeni bazarlara çıxış əldə edəcəyik”. ”Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın icrasının yekunlarına həsr olunan konfransda cənab Prezidentimiz kənd təsərrüfatı sahəsində prioritet istiqamətləri qeyd etmiş və bu sahədə qarşıda duran başlıca vəzifənin ölkənin əsas ərzaq məhsulları ilə təminatı məsələsi olduğunu diqqətə çatdırmışdı.

Şəki respublikamızın ən iri aqrar rayonlarından biridir. Rayonun kənd təsərrüfatının əsas sahələrindən birini taxılçılıq təşkil edir. Rayon ərazisində taxıl istehsalçıları tərəfindən ötən ilin payızında əkilmiş 66839 hektar taxıl sahəsində yetişən məhsulun vaxtında və itkisiz yığılması üçün tərəfimizdən zəruri tədbirlər görülmüş, sahələrdən 221 min ton məhsul istehsal edilmiş , orta məhsuldarlıq 33 sentner təşkil etmişdir ki, bu da ötən ilin istehsalından 7 min ton çoxdur. 2018-ci ilin payızında 2019-cu ilin məhsulu üçün rayonda 68068 hektar sahədə payızlıq taxıl əkini həyata keçirilmişdir.

Rayon üçün spesifik hesab edilən baramaçılığın, tütünçülüyün, fındıqçılığın inkişafının təmin edilməsi istiqamətində ölkə başçısı tərəfindən qarşıya qoyulan vəzifələrin uğurla yerinə yetirilməsi üçün geniş iş aparılır. Şəki həm də tarixən ipəkçilik diyarı kimi tanınır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin ”Azərbaycan Respublikasında ipəkçiliyin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” imzaladığı Sərəncam respublikamızda ipəkçiliyin müasir infrastrukturunun yaradılması istiqamətində atılan mühüm addımdır. Həyata keçirilən operativ tədbirlər nəticəsində bu sahədə ciddi dönüş yaranmış,”Azər İpək ”MMC öz fəaliyyətini bərpa etmişdir. Qısa müddətdə ipəkçiliyin inkişafı sahəsində görülən tədbirlər şəhər əhalisinin məşğulluq probleminin həll olunmasında mühüm rol oynamış, ötən il 514 ton yaş barama tədarük etmiş, müəssisənin ilboyu işləməsi üçün zəmin yaranmışdır. Hazırda müəssisədə 600 nəfərə yaxın işçi çalışır ki, onun da 70 faizini qadınlar təşkil edir. Bu isə gender məsələsinin uğurlu həllinə xidmət edir. Bu gün keyfiyyətli Şəki ipəyindən hazırlanan müxtəlif məhsulların Avropa bazarlarına çıxarılması istiqamətində iş aparılır.

Rayonda istehsal olunan ixrac yönümlü məhsullardan birini də tütün təşkil edir. Şəkidə tütün əkinlərinin genişləndirilməsi və istehsalın həcminin artırılması daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Aqrar sektorun ən gəlirli sahələrindən biri olan tütünçülüyün inkişafı üçün Şəki rayonu əlverişli təbii iqlim şəraitinə, torpaq və su ehtiyatlarına malikdir. XX əsrin 70-80-cı illərində bu sahə Şəkidə daha da inkişaf etmiş, tütünün ilkin emal zavodu tikilmiş, tütünçülük sahəsində əldə olunan gəlirlər nəticəsində kənd əhalisinin sosial vəziyyəti yaxşılaşmışdır. Cənab Prezidentimizin tütünçülüyün inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğı nəticəsində yerlərdə istehsalçılar arasında bu sahəyə maraq artmış, 2018-ci ildə 2977 ton quru tütün istehsal olunmuşd, 2000 nəfərə yaxın insan işlə təmin olunmuş, orta məhsuldarlıq 33,9 sentner olmaqla, ölkə üzrə rekord göstərici təşkil etmişdir. Bu il 1030 hektar sahədə tütün əkini proqnozlaşdırılır.

Qərzəkli meyvələrin vacib kənd təsərrüfatı məhsulu olması, təbabətdə və şirniyyat istehsalında önəmli rol oynaması, rentabelli olması və sair amillərə görə istehsalının genişləndirilməsinin vacibliyini nəzərə alaraq əhali arasında yeni qərzəkli bağçılıq təsərrüfatlarının yaradılması istiqamətində maarifləndirmə tədbirləri həyata keçirilir və bu sahəyə xarici investorların cəlb edilməsi istiqamətində məqsədyönlü iş aparılır. 2018-ci il ərzində 650 hektar ərazidə yeni fındıq bağı salınmışdır.

2018-ci ildə Şəkidə kənd əhalisinin içməli və suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində işlər davam etdirilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin ” Əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılmasına və əhalinin içməli suya tələbatının ödənilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında imzaladığı Sərəncamlara əsasən son beş ildə rayonumuzun müxtəlif yaşayış məntəqələrində 60 subartezian quyusu qazılmış, nəticədə suvarma işləri yaxşılaşdırılmış, dövlət suvarma şəbəkələrinin fəaliyyəti gücləndirilmişdir.

Kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi istiqamətində qarşıya qoylulan əsas vəzifələrdən biri də iri fermer təsərrüfatlarının yaradılması və ixrac məsələsi olduğunu qeyd edən Cənab Prezidentin tapşırıq və tövsiyəsinə uyğun olaraq rayonda Bolludərə, Qaratorpaq və Sarıca kəndləri ərazisində ”Aqroinkişaf 2017” MMC tərəfindən icarəyə götürülmüş 8969 hektar sahədə aqropark yaradılır. Aqroparkın istifadəsinə verilən torpaq sahəsinin Bolludərə kəndi ərazisində yerləşən hissəsində 194 hektarda müasir aqrotexniki qaydada qoz bağı salınmışdır. 194 hektar bağın 17 hektarını tinglik sahə, 177 hektarını isə qoz bağı təşkil edir. Aqroparkda suvarma işlərini həyata keçirmək üçün 700 min tonluq su anbarı və əkin sahələrinin müasir damcı üsülü ilə suvarılmasını təmin etmək üçün 700 tonluq əlavə su anbarı tikilir, ərazidə 7,5 km uzunluğunda sahələr arası yol çəkilir. Burada həmçinin geniş mexanizasiya parkı (qaraj), laboratoriya, soyuducu anbar, ağac calağı üçün emalatxana və yanacaq anbarının tikintisi nəzərdə tutulur. Aqroparkın ərazisində 7,5 km uzunluğunda sahələrarası yol çəkilir.

”Green Faktory” MMC-nin tərəfindən Şəkidə beynəlxalq standartlara cavab verən intensiv meyvə bağlarını və meyvə emalını özündə birləşdirən kompleks yaradılmışdır. layihənin reallaşdırılması üçün Sahibkarlığa Kömək Miili Fondu xətti ilə alınmış güzəştli kredit vəsaitindən istifadə edilməklə İtaliya, Fransa və Türkiyədən gətirilmiş 61min ədəd müxtəlif növ meyvə tingləri əkilmişdir.

Şəkinin tarixən qərzəkli meyvələrin, o cümlədən şabalıdın yetişdirilməsi üçün əlverişli ərazilərdən biri olduğunu nəzərə alaraq bu il ilkin olaraq 15 hektar ərazidə şabalıd ağaclarının əkilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Rayonun əsas kənd təsərrüfatı sahələrindən biri hesab olunan heyvandarlıq sahəsində də dinamik inkişaf təmin edilir. Hazırda rayonda 71 295 baş iribuynuzlu, 309164 baş xırda buynuzlu, 281350 baş ev quşları var. Mövcud mal-qara arasında baytarlıq və damazlıq tədbirləri ardıcıl davam etdirilir, yem tədarükü işləri uğurla həyata keçirilir.

(ardı gələn sayımızda)

Məzahir ƏHMƏDZADƏ